

Kedves testvéreim! Nagyon szép, hogy a nagyböjt első vasárnapján mind a három szentírási rész egy-egy meghívást ad át, ami segít minket abban, hogy ez a nagyböjt valóban alkalom legyen az életünk megújítására és a nagyböjt végén, húsvét örömét már tiszta szívvel és a remény embereiként tudjuk várni. Úgyhogy arra hívlak Titeket, hogy gondoljuk át együtt, vajon külön-külön a szentírási részek milyen módon hívnak minket ebben az időben. Az első a teremtés történetének és azon belül is a bűnbeesés történetét elmondó történet volt. Tudjuk, hogy egy sivatagi nép képzeletvilágán és képein keresztül mond el örök igazságokat az Isten, úgyhogy mi mindig a képek mögé is nézünk. Meglepő a történetben, hogy az ember a bűnbeesés előtt is és után is mezítelen volt. Ez egy nagyon szép kép arról, hogy az ember törékeny, kiszolgáltatott, a másokra utalt, ezt jelenti ez a mezítelenség, de miért csak a bűn elkövetése után lesz ez elviselhetetlen szégyen számára. A magyarázat is ott van, a válasz is ott van, hiszen azt olvassuk, hogy azért, mert akkor a bűn elkövetése után megnyílt a szeme, azaz már nem Isten tekintetével látta magát, hanem a saját mértéke, saját elvárása és saját mértéke szerint - kiszolgáltatottnak, törékenynek, a másokra utaltnak lenni, az végtelenül félelmetes. Olyan, amit jobb elrejtteni, jobb nem szembesülni vele. A fügefalevél gyártása a mi életünkben is jelen van, hiszen a fügefalevél minden, ami ezt a törékenységet, kiszolgáltatottságot, a másokra utaltságot elfedi. Ilyen a kapcsolatok, ilyen a vagyon, ilyen az örök ifjúság mítosza, az erő mítosza, minden, ami ideig-óráig az ember számára feledteti, de a fügefalevél alatt is mezítelen marad, azaz törékeny, kiszolgáltatott, a másokra utalt, sebezhető. S milyen érdekes, hogy a megoldás nem a fügefalevél lenne, hanem az Isten tekintetét újra megtalálni. Nem saját mértéke szerint élni, hiszen tudjuk, hogy a mezítelenségünk, azaz a törékenységünk, sebezhetőségünk, másokra utaltságunk az esély is. Például a szeretetnek a képességét adja meg. Megmutatja, hogy nem vagyunk önmagunknak elegendők. A szeretet képessége az Isten felé és a másik felé. A fügefalevél az mindig pótcselekvés, az mindig az önmegváltást ígéri, annak az önmagunk körüli forgásnak a végeredményét, amely azt mondja ki, hogy elegendő vagyok önmagamnak. Visszatérni Isten tekintetéhez. Pontosan azért, mert ebben a tekintetben látjuk csak meg igazán, hogy kik vagyunk. Ez a tekintet az, amely minket végtelenül értékesnek, szeretetreméltónak és jónak lát. És meghív minket arra, hogy ezt komolyan vegyük. Meghív minket arra, hogy Isten ajándékaként legyünk jelen a világban. Amikor az ember ezt a tekintetet elfelejti, akkor azt a bizalmat is elfelejti, amely őt ajándékként küldi ebbe a világba, nem tud önazonos maradni, nem tud önazonos lenni, s mindenféle pótcselekvés az, amely kitölti

az életét. A meghívás tehát úgy szól, milyen jó lenne visszatérni Isten tekintete elé, felismerni annak lehetőségét és mezítelenségünket, azaz sebezhetőségünket, kiszolgáltatottságunkat, törékenységünket azt nem félelemmel megélni, hanem lehetőségként. Nem véletlen, hogy nagybőjt hamvazással kezdődik, azaz amikor pont erre hívja meg a pap a hívőt, mikor azt mondja neki, emlékezzél ember, porból lettél és porrá leszel, hiszen amikor közel engedjük magunkhoz ennek a valóságát, akkor azt is megértjük, hogy nem vagyunk elegendők önmagunknak. Ekkor tudunk megnyílni az Isten felé és a másik felé. Ekkor tudjuk megérteni azt, hogy haladékot kapunk a szeretetre. Milyen fontos lenne nem letagadni mezítelenségünket, nem a fügefalevél gyártás pótcselekvésébe menekülni, hanem Isten tekintetét megtalálni.

Aztán a történetben nem halljuk, de azt is tudjuk, hogy miután az ember elrejtőzik, akkor Isten szólítja őt: „Ádám, hol vagy?” De tudjuk, hogy nem Isten keresi Ádámot, hiszen Isten látja őt, hanem Ádámnak teszi fel ezt a kérdést. Akkor, amikor Isten tekintete helyett önmagunkat, az önmagunk mértékét tesszük életünk mértékéül, akkor elveszítjük azt a valóságot, amelyben én Isten szövetségében vagyok. Az „Ádám, hol vagy?” az arra kérdez rá, hogy tudom-e, hol vagyok igazán? Tudom-e, hogy Isten közelében kellene lennem? Tudom-e, hogy Istennel való szövetségem az, amely az életem legnagyobb esélye. Mert tudjuk, hogy a gonosz mindig Istentől választ le minket. Mindig a tapasztalatunkat hívja segítségül és féligazságokkal. Az ember szívébe elülteti a gondolatot, hogy kételkedjen Isten szeretetében. Pont úgy, ahogy a teremtés történetében halljuk, el ne hidd, hogy szeret az Isten. Itt van ez a két fa, ha szeretne, akkor Isten nem lenne féltékeny a boldogságodra és ahogy az ember a szívébe ezt a gondolatot beengedi, úgy végtelenül magányos lesz. És az elveszett Paradicsom élménye sem úgy lesz, ahogy szó szerint értenénk a szövegben, hogy Isten kiűzi az embert az édenkertből, hanem sokkal inkább úgy, hogy mi űzzük ki őt az életünkből. És akkor lesz végtelen magány az ember életének része, akkor lesz a miénk az elveszett paradicsom élménye, hiszen tudjuk, hogy az Istennel megélt élet mindig mást mutat, mindig sokkal gazdagabb. Sokszor idéztem nektek, hogy az Istennel megélt siker az mindig hálássá teszi az embert. Az Isten nélkül megélt siker az gőgössé tesz, magányossá tesz. Aztán az Isten nélkül megélt harag az gyűlölet, sötét gyűlölet lesz. Az Istennel megélt harag az talál alkalmat a megbocsátásra. Az Isten nélkül megélt kétségbeesés, szomorúság az el tud hatalmasodni az emberen. Végő reménytelenség, végleges reménytelenséggé válva. Az Istennel megélt szomorúság az talál vigasztalást. Mikor az ember kiűzi Istent az életéből, az

önmegváltás illúzióját kezdi, amikor elhiszi, hogy önmagának elegendő, az mindig az elveszett paradicsom élményét adja.

Aztán nagyon szép a második kép a szent leckében, ez az első Ádám és második Ádám párhuzam. Nagyon szép, hogy azt írja, hogy az első Ádám, aki az étellel teli fáról szakítva, az éden fájáról szakítva engedetlenségével a halált hozza a világba, ám a másik Ádám, aki a halálfáján, a keresztfáján engedelmességével visszaadja az életet az embernek. Milyen fontos lenne Isten előtt élve tudni, hogy életünk mélyéből fakadó remény sokkal nagyobb, mint a bűneink. Sokkal mélyebbről jön az az isteni szeretet, amely minket megmenteni akar, amely minket mindvégig szeret, mint rossz döntéseink, mint a hibáink, s hogy az Isten és az ember közötti kapcsolatban nem a végső dolog a bűnbeesés, a szakítás, a megtört harmónia, hanem pontosan az a végső valóság, amelyet Krisztus engedelmisségével visszaszerzett. Milyen fontos lenne életünknek ezt a valóságát is ünnepelni. Hinni, hogy életünk mélyén sokkal nagyobb a remény, mint rossz döntéseink, hibáink, bűneink miatti szomorúságunk, amely sokszor meghatározza önmagunkhoz, a másikhöz és az Istenhez való kapcsolatunkat és amikor az ember hisz abban, hogy Isten mentőakciója elindul érte, akkor önmaga felé, a társai felé, embertársai felé és Isten felé is újra élheti, újrendezheti kapcsolatait, újjászülethet ezekben.

S végül a harmadik, Krisztus megkísértésének a története nagyon szépen megmutatja, hogy hát igen, a gonosz mindig Istenről akar leválasztani minket és három terület is van, ahol ostromot indíthat. Az első az éhség, az ösztönök kísértése. Az ösztönök kísértése, amikor valami hiányt be akarunk tölteni, az evés-ivás kényszere, az élménykényszer az mindig valami hiányt akar betölteni. Szokták mondani, hogy szerelmi bánat idején a hölgyek csokit esznek. Ezt én nehezen tudom leellenőrizni, mert szerelmi bánatot sem élem, meg hölgy sem vagyok, de azt mondják, ez így van. Egy hiányt akarnak betölteni evés, ivás kényszerével. A férfiak meg állítólag szomorúság idején pedig a pohárhoz nyúlnak és ők pedig így próbálnak egy hiányt betölteni. Mindenképpen kényszeres dolgok, mindig valami hiányt akarunk betölteni, ahelyett, hogy a hiánnyal szembenézve a gyógyulást választanánk. Fájdalomcsillapító gyógyulás helyett. Milyen fontos lenne visszavenni az életünk fölötti irányítást, ahol kényszeres dolgaink uralnak minket, tudatosan élni.

Ezért szokták mondani, hogy böjtölni nem csak hústilalommal lehet, hanem minden olyannal, ahol érezzük, hogy vissza kell vennünk az irányítást, ahol már a kényszeres dolgaink uralnak minket. Sokszor idézem nektek, de szerintem

fontos, hogy tudjunk ennek a módjáról is a böjtnek - a pletykaböjtöt. Egy budapesti plébánián szokták elhatározni a hívek, hogy nagyböjt idején senkire nem mondanak rosszat. És aki ezt próbálta, az tudja, hogy ezt nem is könnyű megtartani, ám ha megtartja, akkor nagyon örömteli ember tud lenni belőle.

Míg, hogyha ez a rossz szokása uralja, akkor megsebez sokakat, és igazából nem lesz örömteli ember. Mindig figyelni, észrevenni és szóvá tenni mások hibáját, kicsit meg is fejelni, megszínezni, hát az nem jó, az nem gyógyítja a világot, hanem megsebz, ott nem Isten ajándékaként vagyok jelen. De lehet, s ezt tudjuk, egyre inkább elhatalmasodik az internet. A nagyböjtben ezt megjelölni ott, ahol kényszeresen már az emberi kapcsolataim jó részét is, élő kapcsolatok helyett élem, akkor azon mindig el kell gondolkodni, hogy ez egészséges-e, jó-e, nem ő ural-e engem, nem kéne-e ott is visszavenni az életem fölötti irányítást, nem pótcselekvés e, nem egy úrt akarok e betölteni. Mert, ha igen, akkor milyen jó lenne akár úgy böjtölni, hogy feleannyi időt ezzel és kétszer annyit pedig az emberi kapcsolataimmal törődni. S higgyük el, hogyha merünk így böjtölni, akkor nagyböjt végére biztos, hogy sok minden gyógyulni fog körülöttünk és bennünk, és sorolhatnánk hány és hány olyan függőségünk van, ahol vissza kell venni az életünk fölötti irányítást, ahol tudatosabban kell élni, pont úgy, ahogy Krisztus tanítja.

Ez a második kísértés, tudjuk, a vakmerőség kísértése. Ennek az ellenszere, amikor újra és újra felidézzük törekenységünket. Minden bűn mögött az erről való megfélemezés van. Amikor a másikat bántom, amikor olyan könnyen utat engedek az indulatomnak, akkor amögött biztos, hogy elfelejtkezés van arról, hogy haladékot kapunk a szeretetre és ez a haladék egyszer lejár. Végtelenül fáj emberi sorsokban látni annak felismerését, hogy nem szerettem időben, hogy nem arra használtam a nekem adott időt, amire igazából kaptam. Amikor utat engedek az indulatomnak, utat engedek a haragomnak, amikor a másikat bántom, amögött mindig az arról való megfélemezés van, hogy ő is, én is törekenyek és halandók vagyunk és ez a haladék egyszer lejár. Pont úgy, ahogy a hamvazásban meghívnak minket arra, hogy ezt felismerjük és az élet igazi hangsúlyait megtaláljuk, hiszen amikor erre ráébredünk, akkor egészen más lesz fontos, egészen másképp fordulunk a körülöttünk levő világhoz, embertársainkhoz. A második kísértés tehát ennek tagadása.

S a harmadik pedig szintén kötődik a fügefalevélhez - a hatalom kísértése, amikor az önmegváltás illúziójában vagyok, pedig tudjuk, ahogy a fügefalevél alatt az ember mezítelen marad, úgy semmi nem tudja az embernek a halandó

voltát, törekenységét, sebezhetőségét, másokra utaltságát elfedni, de hogyha elfedjük, akkor annak illúziójában élünk, hogy valóban önmagunknak elegendők vagyunk és a szeretet képességéről is lemondunk. Nagyon szép, ahogy Krisztus megtanítja, hogy fejben és a szívben dől el minden. Ha az érzésre és a gondolatra, amely születik és a gonosztól jön, nemet mondunk, akkor a gonosz tehetetlen. Ám, ha itt hagyjuk, hogy gyökeret verjen a szívünkben a harag formájában, irigység formájában, vagy gondolat formájában, eljátszok dolgokkal, amely nem az Istentől jön, akkor előbb-utóbb a gonosz a nyelvemet, a szívemet, a kezemet kölcsönveszi. Amikor az ember gyűlöletet hordoz a szívében, akkor kölcsönadja a szívét a gonosznak. Amikor elkezd a másokról rosszat mondani, akkor kölcsönadja a nyelvét a gonosznak. Amikor ahelyett, hogy megölelné a másikat, orra veri, akkor kölcsönadja a kezét a gonosznak. A gonosz tehetetlen, hogyha nem adjuk kölcsön a kezünket, a nyelvünket, a szívünket. Ezért kell itt résen lenni és nemet mondani és ha az ember itt résen van, akkor tudjuk, hogy előbb-utóbb beteljesíti azt, amire Isten hívja őt. Isten tekintete előtt állva meg tudunk élni, hogy ajándékká legyek, hiszen ez az, ami az életünk igazi valósága. Akkor a nyelvemet, a szívemet, a kezemet, az életemet az Istennek tudom kölcsönadni és általam ez a világ gyógyulni tud.

Én kívánom, hogy valóban ez az időszak segítsen minket Isten tekintetét megtalálni újra. Látni azt a tekintetet, ami végtelenül értékesnek, szeretetreméltónak, jónak lát minket, aki ajándékként hív ebbe a világba minket, hogy a helyünkön legyünk. Ne féljünk hinni azt, hogy életünk mélyén Isten szeretetének valósága sokkal erősebb, mint hibáink, bűneink, nehézségeink és hogy az Istennel való harmónia megtörése helyett merjünk hinni abban, hogy Isten keres minket és a vele való szövetségünk elszakíthatatlan, s végül ne féljünk nemet mondani a szívünkben és a gondolatainkban mindarra, ami nem Istentől jön. Adjuk kölcsön a szívünket, a nyelvünket, az egész életünket a szeretet istenének és ne hagyjuk, hogy a gonosz általunk ebben a világban még több szomorúságot, még több sebet ejtsen. Kívánom, hogy ez a három meghívás majd nagyböjt végére valóban elfogadott meghívásként a mi életünket is megújítsa és segítsen húsvét örömére teljes valónkkal előkészülni, a szívünkbe fogadni annak örömét.

Ámen.